

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Egy évre	180 Lei.
Fél évre	90 Lei.
Egy negyed évre ...	45 Lei.
Egy óra	15 Lei.

Hirdetések árszabás szerinti díjazás mellett vétetnek fel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és Csanádi Egyesült Vas-
utak palotájában.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Vállalat
Bulevardul Regele Ferdinand I.
(József főherceg-ut) 22. szám.

TELEFON-SZÁM 151.

ARAD, 1921.

∞ ∞

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

∞ ∞

Kedd, november 8.

Azu jadóbejelentések

Nyílt kérdés az aradi pénzügy-
igazgatósághoz.

Irta: Dr. Barabás Béla.

Az adózók most már neki szán-
ták magukat s jól-rosszul, de igye-
keznek kiállítani az új törvény ál-
tal megkövetelt adóbejelentéseket.
Amde újabb zavar van, a beadás
utolsó határnapjára nézve. A kik
ez iránt hozzám fordultak kérdé-
seikkel mindenkinek azt az egye-
nes feleletet adtam, hogy a beje-
lentéseket **legkésőbb december 1-ig**
kell beadni.

Ezt így is tudta mindenki. Egy
újabb körülmény ismét megzavar-
ta a helyzetet. Ugyanis az ingatla-
nokokat felbecsülő bizottság házról-
házra menvén, a lapok ezzel kap-
csolatban azt közlik, miszerint a
háztulajdonosok az előre elkészí-
tett bejelentéseiket átadhatják
ezen bizottságnak. Az újságírók
ezt az engedélyt nem maguk tá-
lálták ki, de hivatalos részről nincs
is megcáfolva, tehát igaznak kell
lenni. És nincs is semmi baj azon
háztulajdonosokra nézve, a kiknek
házában ez a becsülő bizottság de-
cember 1-ig elvégzi feladatát s az
illetéktől az elkészített bejelentési
íveket átveszi.

És most jön a kérdés?

Mulasztást követ-e el, az a ház-
tulajdonos, aki a közrebocsájtott
és meg nem cáfolt hírek alapján
nem adja be bejelentési ívét de-
cember 1-ig, hanem bevárja házá-
nál a később. **talán hetek** **mulva**
megjelenő bizottságot s annak ad-
ja át az elkészített bejelentési
ívet?

Tessék ezt a nyílt kérdést hi-
vatalosan és nyilvánosan tisztázni,

Károly exkirály román földön.

Gibraltárba szállítják. — Az összes Habsburgok trónfosztása.

BUCURESTI. *Habsburg* Ká-
roly és Zita exkirályné a *Gluw-
worm* angol monitoron a kísére-
tükben lévő Borovicenimé, gróf Es-
terházy és neje megérkeztek Ó-
Moldovába. Fogadásukra megie-
ltek a román kormány részéről
Chirculescu és *Panaitiu* őrnagyok,
Atanasiu és *Petala* kapitányok, to-
vábbá *Bodun* főhadnagy és *Refe-
rendaru* hadnagy. A felséges fog-
lyokat és kíséretüket 4 automobi-
lon szállították Orsovára, ahonnan
külön vonat vitte őket Galacba.
Károly exkirály fűdőzölte Romá-
nia vendégszerető földjét. Galac-
ban a hatóságok minden intézke-
dést megtettek személybiztonsá-
guk megőrzésére. Konstantinápoly
ból már Galacba érkezett a hajó,
amely Károlyékat tovább fogja
szállítani.

KONSTANTINÁPOLY. A Car-
diff angol cirkálóhajó tegnap ut-

nak indult a Duna torkolatához,
hogy Károly királyt és Zita király-
nét felvegye és *Gibraltárba* vigye.

PÁRIS. A nagykövet értekez-
let a szövetséges hatalmak buda-
pesti képviselői útján közölni fog-
ja a magyar kormánnyal, hogy he-
lyes lenne, ha a nemzetgyűlés ki-
fejezetten kimondaná, hogy a ma-
gyar trónra a Habsburg ház egyet-
len tagját sem lehet megválasztani:
a mostani törvényjavaslat csak
Károly király trónfosztását mond-
ja ki. E hirre vonatkozóan a Ma-
gyar Távirati Iroda illetékes he-
lyen a következő értesülést kapta:
A magyar kormány, mihelyt hiva-
talanosan értesül a nagykövetek kon-
ferenciájának erről a döntéséről,
azonnal érintkezésbe fog lépni a
nagyhatalmakkal, hogy velük
egyetértően megtalálja e kérdés
megoldását.

Amnesztia Magyarországon

(Kegyelem a Karlistáknak és a felkelőknek.)

BUDAPEST. A kormányzó a
következő kéziratot bocsátotta ki:
Kedves gróf Bethlen! A nehéz
idők súlyos megpróbáltatásai kö-
zött a hazának mindenek felett
álló érdekében a pártoskodás
szellemétől meghasonlott lelkek
békés nyugalomát helyreállítani
óhajtván, megbocsájtást kívánok
gyakorolni egyrészt azokkal szem-
ben, akik a magyar néplélek ha-
gyományos érzéseinek hatása alatt
az ország helyzetének és valódi
érdekeinek félreismerésével vagy
elkiismeretlen ámitók által félre-
vezetve és megtévesztve, öntu-
datlan részesei lettek a fennálló
alkotmányos rend és uralom ellen
legutóbb intézett támadásnak,
másképp hazafias érzésük meg-
értő méltánylásával azokkal szem-
ben is, akik önfeláldozó készség-
gel sietett a megcsönkítésre ítélt
haza területi épségének önhatal-
mu védelmére, amennyiben a tör-
vényes jogrend ellen vétettek.
Ugyanennek a megbocsájtásnak
szellemében egyúttal a feledés fá-
tyolát kívánom borítani azokra a
bűncselekményekre is, amelyeket
a bűnös forradalmak szenvedései
nyomán keletkezett szenvedélyek
és indulatok hatása alatt követtek
el. Ehhez képest kegyelemben
részesítem:

1. azokat az egyéneket, akik
a fennálló alkotmányos rend és
uralom ellen legutóbb intézett
támadásban bármi módon részt-
vettek, kivéve azokat, akik a táma-
dás szervezésében és irányításá-
ban vettek részt vagy támoga-
tásában vezetőkként működtek
közre; 2. azokat az egyéneket,
akik a magyar állam nyugati ha-
társzélein az ország területi épsé-
gének önhatalmu megvédése cél-
jából vagy e cél szolgálatában
bűncselekményeket követnek el,
ha a magyar királyi kormány
1921. évi október hó 21. napján
kelt kiáltványában foglalt felhi-
vásnak eleget téve, a további el-
lenállással felhagytak és békés
foglalkozásukhoz visszatértek; 3.
azokat az egyéneket, akik az
1918. évi október hó 31. napja óta
bűnösen felidézett haza- és tár-
sadalom ellenes forradalmak ide-
jén a magyar faj és nemzeti esz-
me ellen elkövetett cselekmé-
nyek által felkelített közlekedé-
s és menthető felháborodás ha-
tása alatt, vagy abban a téves
meggyőződésben, hogy cselekmé-
nyükkel a magyar faj és nem-
zeti eszme érdekeit szolgálják,
bűncselekményt követtek el.

A 3. pont alapján nem része-
sülnek kegyelemben azok, akik-

nél a bűncselekmény indító oka
az önző nyereségvágy volt, vagy
akik a bűncselekmény elkövetését
megelőző tíz éven belül nyereség-
vágyból elkövetett bűntett miatt
hat hónapot meghaladó szabad-
ságszűrés büntetésre jogerősen
el voltak ítélve. Mindezeknél
fogva felhívom a magyar királyi
igazságügyminisztert és a magyar
királyi honvédelmi minisztert,
hogy a jelen elhatározásom vég-
rehajtására szükséges intézkedé-
seket tegyék meg. Kelt Budapes-
ten, 1921. évi november hó 3.
napján. Horthy s. k. Gróf Bethlen
István s. k.

„Mindent az országért.”
(Mihali Tivadar audienciája.)

BUCURESTI. Mihali Tivadar
miniszter, az egységesítő bizottság
elnöke legutóbbi audienciájáról a
Román Távirati Iroda munkatár-
sának a következőket mondotta:

— A köteles diszkréció meg-
akadályoz abban, hogy az audien-
cia egész lefolyását közölhessem
Önnel, de egyet megmondhatok:
A királynak igen nagy gondját ké-
pezi a pénzügyi és gazdasági kri-
zis és komoly aggodalommal te-
kint a külföld bizalmatlanságára
valutánkkal szemben. Ha Romá-
nia államférfiainak olyan őszinte
gondját képeznék az ország érde-
kei és annyira szívükön viselnék
az ország bajait, mint a király, ak-
kor Románia politikája már régen
más sínekre jutott volna. „Min-
dent az országért és semmit a párt
ért” ez a király vágya s ennek kel-
lene lennie a politikai élet vezér-
motivumának. Öfelsége legna-
gyobb aggodalommal látja, meny-
nyire kiélesedtek a pártok közötti
ellentétek és minden igyekezete
arra irányul, hogy az összes pár-
tok legjobbait egyesítse Romá-
nia gazdasági és pénzügyi konszo-
lidációja érdekében. Informáltam
a királyt az erdélyi szociális és
gazdasági helyzetről és konkrét
adatokat hoztam fel a fa-, bor-, só-
stb. kivétel nehézségeiről és ennek
káros visszahatásairól. A király
nagy érdeklődéssel hallgatta felvi-
lágosításaimat és igazán csodál-
koznak kellett, mily jól van infor-
málva a részletekben is a legkül-
önbözőbb kérdésekről.

— A szerb király letette az
esküt. Belgrád. Sándor szerb ki-
rály Pasic miniszterelnök kísére-
tében vasárnap megjelent a nem-
zetgyűlésen és letette az alkot-
mányra az esküt.

A házak értékelése.

(Az Aradi Közlöny előzetes tájékoztatója.)

A cluji pénzügyi reszort rendelkezést adott ki, amely szerint az értékbizottság munkájáról állandóan tájékoztatni kell a közönséget, vagyis senkit se találjon előkészületlenül a bizottság megérkezése. Ezért a pénzügyigazgatóság köteles egy nappal előbb írásban tudatni az illető háztulajdonost arról, hogy másnap hozzá érkezik az értékbizottság. Ez a rendelkezés dacára annak, hogy a cluji lapok mint tény közölték le, mind eddig nem érkezett meg az aradi pénzügyigazgatósághoz. Eppen ezért, hogy senkit se találjon előkészületlenül az értékbizottság megérkezése, az Aradi Közlöny naponként rövid kimutatásban közli, hogy melyik bizottság mit végez a következő napon. Hétfőn, kedden, november 8-án az I. bizottság Gáj II. bizottság Radnai utca 30. számú házig, a III. bizottság a str. Simeon Bálint (Dessewffy-utca), a IV. bizottság a str. Russu Sirianu (Aulich Lajos-utca), az V. bizottság a Lae Barna (Csutora-utca) 2. számú házig és a VI. bizottság a Purgly Lajosné utcát és Vágóhid utcát járja be.

Harc a lakásokért.

(A lakásbizottság csütörtöki tárgyalása.)

A lakásbizottság legközelebbi csütörtök délután tartandó ülésén a következő ügyek kerülnek tárgyalásra: Singer Simonné str. Marasesti (Kossuth utca) 1. szám alatt 5 szobás lakást kért. Hehs Béla Bul. Gen. Berthelot (Aizél Péter utca) 2. szám alatt üzlethelyiséget. Deutsch János a str. Marasesti (Kossuth utca) 5. szám alatt 2 szobát, Hécsel Ferenc str. Cosbuc (Wesselényi utca) 38. sz. alatt 3 szobát, Mudjalled I. Chain a Bul. Reg. Ferdinánd (Józsefherceg ut) 17. szám alatt egy 2 szobás lakást. Ács Mihály a str. Sava Raicu (György utca) 25c. sz. alatt 2 szobás lakást, Papp Miklós a Calea Saguna (Varjassy Lajos-utca) 131. szám alatt 3 szobát, Ablonczy József a str. Ilarie Chendi (Kölcsy utca) 6-7. szám alatt 2 szobás lakást, Catana Mihály a str. Knézich 8. szám alatt 3 szobát, Pakura Pál a str. Marasesti (Kossuth utca) 12. szám alatt 2 szobás lakást, Tira Pál a str. Doamna Purgly 88. alatt 2 szobát, Lénárt Ferenc a Calea Aurél Vlatcu (Pécskai ut) 21. szám alatt 2 szobát és Vértes Henrik a Piata Avram Iancu (Szabadság tér) 9. számú háznál egy üzlethelyiséget kért. Ugyancsak ezen a tárgyaláson kerül sorra a str. Simeon Bálint (Dessewffy utca) 9. szám alatt levő lakás ügye. A felsorolt nevek a lakásra elsőnek benyújtott kérvény tulajdonosának nevei, azonban mindezekre a lakásokra 2-5 igénylő nyújtott be kérvényt.

Lemond a magyar kormány.

(Elfogadták a trónfosztó törvényt.)

BUDAPEST. A magyar nemzetgyűlés szombati ülésének vége felé Schlachta Margit azt mondta, hogy Szerbia tovább megköveteléseiben, mert most már a kormány lemondását is kívánja, mert elismerte a Habsburgok jog igényét. Ha most ennyit kíván Szerbia, később azt is kívánhatja, hogy Károlyi Mihály legyen a magyar állam elnöke és Jászi Oszkár legyen a miniszterelnök. Az ő álláspontja az, hogy a pragmatika szanctio megdőlt. Ha a kormány ezt a kérdést idejében hozza a parlament elé, sok átkos bonnyodalomtól szabdtítja meg az országot és a népszövetségbe való felvételt is kedvezően befolyásolta volna.

BUDAPEST. A Bethlen-kormány a szombati minisztertanácsban elhatározta lemondását.

BUDAPEST. A trónfosztó törvényjavaslatot harmadszori olvasásban vasárnap délelőtt tárgyalta a nemzetgyűlés. A parlament környéke néptelen volt, a karzatok pedig teljesen üresek. Az ülésteremben a kormány tagjai teljes számban jelentek meg s

körülbelül 50 kisgazda párti képviselő vonult fel. Bottlik József elnök 11 órakor nyitotta meg az ülést és az elnöki előterjesztések, majd kisebb törvényjavaslatok benyújtása után felszólította a jegyzőt, hogy harmadszor olvassa fel a Habsburg-házat detronizáló törvényjavaslatot. Miután ez megtörtént, a jelenlevő képviselők egyhangulag megszavazták a javaslatot és így kiáltottak fel: Eljen a nemzet!

BUDAPEST. A kisgazda-párt vasárnap a Kerepesi temetőbe vonult Kossuth Lajos mauzóleumához, ahol a detronizálás alkalmából nagyváradi Szabó István miniszter beszélt és többek között ezeket mondotta:

— Eszméidet megölni nem lehet. Azok belepusztulnak, akik megvalósításukat meg akarják akadályozni. Amit 1849-ben ki-mondottál, a Habsburg ház trónfosztását, azt mi most törvénybe iktattuk.

Ezután koszorút helyeztek mauzóleumra s a szalagon ez a felirat volt olvasható: Győztél!

Irodalom és művészet.

A Kölcsy-Egyesület első irodalmi estéje.

E hó 12-én, szombaton délután mintegy egy hosszú várakozás gyönyörű tálalma végre beköszönt. E napon 5 órakor a Kulturpalota nagytérképén újra feléled a régi Kölcsy-esték ioró hangulata, mert a vezetőség által összeállított műsor teljesen méltó a híres régiekhez. Egyik legkiemelkedőbb pontja e műsornak Nagy Dániel felolvasása lesz, akit írásai révén már eddig is jól ismer az aradi közönség.

Az egyesület tagjai jól teszik, ha tagsági nyugtáikat előre kívánják az erre felhalmozott kereskedésekben, mert a lakásokba idő rövidsége miatt nem történik kikézbésítés. Ugyanott új tagok is jelentkezhetnek belépésre, akik a 12 lelévi tagsági díj ellenében a könyvtárbuszánál mellett 4 estély látogatására szintén jogot szereznek. E kereskedések: Fischer nagyruház, Pichler és Klein könyvkereskedések, Braun uriszabó, Bauer papírüzlet, Lantos rövidáru üzlet, Schäffer könyvkötészet, Tisztviselők beszerzési csoportja, Dohánytözsde az Arad-Csánádi Gazdasági Takarékpénztár épületében, Mendi pénzváltóüzlet.

* A színház heti műsora. Kedden: Ömagsága lánca. C. bérlet. Szerdán: László Andor első fellépte. A bérlet. Csütörtökön: Lotti ezredesei, (Operett-repriz), B bérlet. Pénteken: Lotti ezredesei, C bérlet. Szombaton délután: Hattyu (ifjúsági előadás. Bevezető beszédet mondja Kepes Márton igazgató. Este: Lotti ezredesei. A bérlet. Vasárnap délután: Szerencsetánc, este: Lotti ezredesei, B bérlet.

* Hoffmann meséi. Az idei szezonban először kerül színre Offenbach remeke a Hoffmann meséi, szerdán A bérletben. A főszerepeket Várady Margit, Halmos Mici, Tibor Lóri, Ocskay Róna, Ladiszlay, Selmeczy, Faludy játsszák. A darabot Róna Dezső rendezte és Csányi Mátyás vezényli.

* László Andor fellépte. László Andor, a budapesti Király-színház művésze, ki Aradra állandó vendégként szerződött csütörtökön lép fel először az aradi színházban a Csárdáskirálynő

Edvin herceg szerepében, ugyancsak felép az előadásban Barics Gyula mint vendég Kerekes Ferkó szerepében, Halmos Mici először látja Sylvania, míg a többi szerepeket Zilahy Irén, Sebestyén Jenő, Faludy és Benkőné játsszák. A darabot új beállításban és betanulásban Jakabffy Dezső rendezte, míg a zenekart Csányi Mátyás karnagy vezényli.

* Lotti ezredesei. László Andor megérkezése egy nappal eltolta a Lotti ezredeseinek bemutatóját, ami most a változás folytán nem csütörtökön, hanem pénteken lesz. A Lotti ezredesei próbál napról-napra folynak Inke Rezső vezetésével. A darab zenei részét Gellért Pál karnagy tanítja be. A női főszerepet Szeghő Lili játssza, a többi szerep Sebestyén, Inke, Selmeczy, Faludy, Keleti Gizi, Zilahy Irén, Gömör Emma, Korbuly Zsuzsa, Benkőné, Mészáros Béla, Kallós kezében van.

* Ördög, Kornevillei harangok. Két kiváló műre készül a társulat prózai és operette személynete. Az Ördög, amelynek 200-ik előadását most ünnepli a Vigaszínházban, Aradon is 50-ik előadásához jutott. A címszerepet a bemutató szereplője, Szendrey Mihály fogja játszani. Kornevillei harangok lesz a legközelebbi repriz. A darab elsőrendű szereposztásban és új betanulásban kerül színre.

* A bérlet második és november elsőjén esedékes részlet betézetését tisztelettel kéri a színház igazgatósága.

* Haladás a Modern Kabaréban. A szombati műsor, mely a zemeszámok hiánya miatt rövidebb volt, — mégis sok érdekességgel lepte meg a kabaré helyiséget egészen megtöltözött közönséget. Gellért Pál színházi karmester, aki egész lelkével híve a termékeny kulturmunkásságnak, a Haladás publikuma előtt s e téren Aradon először: mint előadó lépett az emelvényre s a zene eredejéről szóló érdekes tanulmányával megnyitotta sorozatos előadásait. Palócs Ilonka és Kanicsur Ilonka ügyes szavatai tarkították a műsort, amelynek másik igen érdekes pontja volt az az előadás, — a mellyel Nagy Zoltán titkár lepte meg a közönséget. Az Aradi Közlöny „Élet a Holdban” című cikkét olvasta fel s en-

nek kapcsán „Per aspera ad astra” cím alatt naprendszerünk összes bolygójának életét és lakosságát ismertette. A sokszor humoros, majd ironikus, de az emberi fejlődés elfogadható logikájával elgondolt előadás mély nyomokat hagyott a lelkekben. A meglehangult műsort Anyos Blanka művészi szavata zárta be.

* Waldbauer — Korpely vonós-négyes november 9 és 10-ikén Aradon hangversenvez a Kulturpalotában. Jegyek Blochnál.

MOZT Fantasztikus dráma az — Urániában. Narayana, a szerencsébálvány című szenzációs slágerfilmét tegnap mutatta be az Uránia színház a szokottnál is nagyobb érdeklődés mellett. A bizarr történet elejétől végig lekötötte a közönség érdeklődését, amely az előadás befejeztével sem tudott felszabadulni a fantasztikus mese lenyűgöző hatása alól. Jaques Eberl a dráma hőse. Léha, pazarló ember, aki minden vagyonát elmulatja. Halálosan szerelmes egy táncosnőbe, viszont Jaqueline — egy vilámuló leány — titkos szeretőt. Jaques anyagi összeomlásának végső kétségbeesésében Indiában élő nagybátyjától ajándékkul kap egy szobrot: Narayanát, amelynek csodátevő erejét Jaques siet kihasználni a maga javára. A bálvány segítségével egymásután teljesünek kívánságai, de mielőtt az igazi boldogságot feltalálná, életével kell fizetnie az elhamarkodott kívánságokért. Pazar kiállításban kapjuk ezt a fantasztikus történetet, amelyet még kedden vetít az Uránia. A színház nézőtere kellemesen fűtve van.

* A névtelen vár-at a közönség kértésére az Apolló színház igazgatóságának sikerült újból megszereznie, melyet az Apolló színház egy-egy napig tűzött műsorra. Az első részt szerdán míg a második részt csütörtökön fogja bemutatni. Főszerepben a bájos kis Szécsi Ferkót látjuk viszont, aki sok kellemes perrel szerzett már a közönségnek. Az Uránia színházban szerdán a Star filmgyár egyik remeke kerül bemutatásra „Arany szemű hölgy” címen. Főlőstjege a filmről többet írunk csak azt, hogy a főszerepben a bájos és rég nem látott Lenkeffy Ica és Törzs Jenő játszik.

* Premier az Apollóban. Nagyon érdekes társadalmi dráma premierje volt tegnap az Apolló színházban. „Dicsőség-halál” a címe ennek a nem mindennapi képnek, mely a filmművészet sok kiváló tulajdonságát sűrűsíti magában. A mese szöveg taposatlan utakon halad. Meglepően eredeti ez a lebilincselő történet, amelyben egymást követik a döbbenetes meglepő fordulatok. A dicsőség mámorá ölelkezik a halál tragikumával. Az igazi hamisítatlan életet tükrözi ez a mozifilm, mellyel az Apolló kétségteleenül öregbítette sikereinek számát. Még kedden mutatja be az Apolló a kiváló film-drámát. A színház igazgatósága ez uton közli a közönséggel, hogy a központi fűtőkészülék elkészült s a nézőteret és várócsarnokokat állandóan kellemesen fűtik.

— A kifűrtett Nyugatmagyarország. Szombathely. Az Ausztriához csatolandó nyugatmagyarországi területeken megszűnt minden vonatkozás. A postaforgalmat egyelőre kocsikkal bonyolítják le. A felkelők visszatértek békés foglalkozásukhoz és az egész Ausztriának ítelt terület kiürítettnek tekinthető, csupán a népszavazási területen van magyar karhatalom antant-parancsnokság alatt

Megvesztegetett miniszter

(A bolgár kormány botránysa.)

Nemrégiben bejárta a sajtót az a hír, hogy egy nagy magyar vágongyár a bolgár kereskedelmiügyi minisztériumtól megbízást kapott nagymennyiségű vasúti kocsik szállítására. Röviddel ezután azonban e nagyszabású tranzakcióban szenzációs fordulat állott be, amennyiben a bolgár kormány a megbízást visszavonta és újabb árlejtést írt ki a szállításra. A megbízatással kapcsolatban kínos botrány pattant ki, amely máris áldozatul követelte Botev bolgár vasutügyi minisztert, akit e szállítással kapcsolatban távoznia kellett a bolgár kormányból. Kitudódott ugyanis, hogy Botev miniszter a szóban lévő magyar gyártól egy és félmillió leva közvetítési díjat kötött ki a maga részére és ezt meg is kapta. Ez az ügy elsősorban a bolgár hadügyminiszternek jutott a tudomására, aki azonnal a legenergiusabb akciót indította meg a bolgár kormány kebelében Botev megbuktatására. Akciója teljes sikerrel is járt, amennyiben a bolgár kormány azonnal szigorú vizsgálatot indított, amelynek során több személyt, aki az ügybe bele volt keverve, le is tartóztattak, Botev miniszternek pedig távoznia kellett a kormányból és egyben kötelezték a megvesztegetési összeg visszafizetésére is. Amennyiben erre nem hajlandó, úgy őt is letartóztatással fenyegetik. A kínos botrányról egyébként a bolgár lapok, amelyek szigorú cenzura alatt állnak, egy árva szót sem írhattak.

A nem létező cikk.

(Sajtóper egy aradi ügyvédjelölt ellen.)

Érdekes feljelentés érkezett az aradi vizsgálóbíróhoz. Neuman Jenő hivatalnok, aki most tért haza hadifogságból, sajtóper indított dr. Braun Félix aradi ügyvédjelölt ellen, aki a múlt évben egy nyilatkozáatot adott le az egyik aradi napilapban, amelyben családjára nézve valótlán és sértő adatokat hozott a nyilvánosság elé. A vizsgálóbíró ma kihallgatta dr. Braun Félixet, aki kijelentette, hogy soha életében sem írt semmiféle cikket. Tény az, hogy összeveszett Neumanékkal és megfenyegette őket, hogy a napilapokban szellettetni fogja az ügyet, de ezt nem is gondolta komolyan és nem is tett ez irányban lépéseket. Mikor Neumann hazajött, az édesanyjától hallotta, hogy ilyen cikk megjelent és ennek az alapján a vizsgálóbíró minden valószínűség szerint felszólítja Neumann Jenőt, hogy szerezze be a kérdéses cikket, mert ellenkező esetben becsüszinteti az eljárást.

Részvénytársasággá alakul a Neuman-gyár.

(Szombaton lesz az alakuló közgyűlés.)

Arad egyik legnagyobb gyáral, a Neuman Testvérek szesz- és élesztőgyára és gőzmalma, amelyek világhírré tettek szert, szombaton e hónap 12-én délelőtt 10 órakor átalakulnak részvénytársasággá, amelynek címe: Neuman Testvérek Gőzmalom, Szesz- és Élesztő Gyáripari Részvénytársaság lesz. A hatalmas gyártelepnek részvénytársasággá való átalakulási előmunkálatai már régóta folytak és a közel múltban teljes eredménnyel végződtek be. Az új részvénytársaság alaptőkéje egyelőre 8 millió lei, amit már teljesen lejegyeztek és befizettek. Később természetesen a szükséghez képest a részvénytársaság felemeli alaptőkéjét. Az új alakulásban romániai érdekeltség is részt vesz és ez az igazgatóságban is kifejezésre fog

jutni. A részvénytársaság alapítói a Neuman Testvérek cég, továbbá Neuman Dániel, Neuman Adolf, Neuman Alfréd és dr. Neuman Károly gyárosok szintén nagy érdekeltséget vállaltak a részvénytársaságban. A szombati alakuló közgyűlésen mindenekelőtt a közgyűlés vezetésére elnököt választanak, kirendelik a jegyzőkönyv vezetőjét és két részvényest választanak a jegyzőkönyv hitelesítésére. Az alapítók azután be fogják jelenteni, hogy a kontemplált alapítókét teljesen lejegyezték és befizették. Majd határozni fog a közgyűlés a cég bejegyzéséről. Azután megválasztják az igazgatóság és a felügyelő bizottság tagjait egy év támadára. Az alakuló közgyűlés a gyártelepen lesz.

Kelemen Erzsike kalandja

(Egy pecsét leány ártatlan meghurcolása.)

Az oradea-marei törvényszék hivatalosan igen meglepő esetről kifolyólag kereste meg a rendőrséget. Az ügy előzményei még visszanyulnak a múlt év elejére. Ekkor történt, hogy özv. Nyisztor Lajosné együtt utazott egy éjszaka egy magát Kelemen Erzsikének nevező leánnyal. A leány előadta az özvegy uriaszonynak, hogy Magyarpecskára utazik. Az uriaszony a magános lányt meghívta magához szállásra. A leány távozása után pár órára az özvegy asszony megállapította, hogy a leánnyal együtt elűnt lakásáról több értéktárgy. Azonnal a rendőrség útján érintkezésbe lépett telefonon a salontai határrendőrséggel, amely elfogta a leányt, akit behoztak az oradea-marei ügyészségre. Az ügyészségen a leány Kelemen Erzsikének mondván újból magát. Innét kihallgatása után szabadon bocsájtották, de egyben megírdították ellene az eljárást lopás büntette miatt.

A lopás ügy a napokban került volna tárgyalásra és a vádlott Kelemen Erzsike címére is kikézbiztatták az idéző levelet. Nagy volt a bíróság megrökönyödése, mikor Kelemen Erzsike mint vádlott Magyarpecskáról megérkezett. Történetesen a megjelent Kelemen Erzsike előadta, hogy ő kérdéses lopás idejében nem utazott s hogy az ő beidézését és vádlotti minőségben történt becéltetését tévedésből eszközölték. A bíróságtól az igazi Kelemen Erzsikével azonnal az ügyészségre mentek, ahol a kihallgatást lefolytató Varga irodatiszt megállapította, hogy az igazi Kelemen Erzsike nem azonos a fentebb említett lopás hősnőjével. Erre a bíróság az eljárást a lopás büntette miatt azonnal megszüntette az ártatlanul meghurcolt Kelemen Erzsikével szemben, aki azután a továbbiakban elbeszélte, hogy a múlt év őszén megismerkedett egy Wildner Mária nevű leánnyal Magyarpecskán. A leány állás nélkül volt és egy ízben arra kérte őt, hogy adja kölcsön igazoló okmányait, hogy magának állást szerezzen. Az igazi Kelemen Erzsike az okmányokat csupa humanitásból kölcsön adta Wildner Máriának, aki hálaképpen az általa elkövetett lopás tetteseként akarta az igazi és ártatlan Kelemen Erzsikét meg

hurcolni. A rendőrség most nyomoz a ravasz és tolvaj Wildner Mária után.

Ruhakereskedők

az árelenőrző bizottság előtt

(Felelősség a pénzbírság letétele után.)

Az árelenőrző bizottságnak az utóbbi időben nagyon kevés munkája volt. Az utóbbi hetekben azonban ismét tömegesen érkeznek a feljelentések. Ennek az az oka, hogy az árak minden téren rohamosan emelkednek s a közönség a bíróságnál keres ez ellen orvoslást. Sok feljelentés érkezett a ruhakereskedők ellen. Az árelenőrző bizottság holnap megtartandó ülésén több ruhakereskedő ügyét veszi tárgyalás alá.

Puticiu Viktor, az árelenőrző bizottság jegyzője közli a nyilvánossággal, hogy az újabb rendelkezések szerint az árelenőrzési felelősségeket ismét csak akkor fogadják el, ha az elsőfokú bíróság által kiszabott bírságpénzt már befizették az állampénztárba és az erről szóló nyugtatványt csatolják a felelősségi keresethez.

A nagykereskedés tolvaja.

(Letartóztatott boltiszolga.)

Rasztig detektívcsoportvezető az utóbbi időben megfigyelte, hogy az Éles Ármin fűszernagykereskedő cég Váczy György nevű szolgálja igen gyakran feltűnően terjedelmes állapotban siet ki az üzlethől. Rasztig egy ízben követte a természetellenesen megszálesedett szolgát. Megtudta, hogy nagymennyiségű fűszerárut hozott el az üzlethől és azt eladta egy Messer nevű piaci árusnak. Rasztig bejelentette az ügyet az Éles Ármin cégnek, ahol hihetetlennek tartották, hogy a megbízhatónak vélt és már évek óta a cég szolgálatá-

ban álló ember lopott volna. Megbízták Rasztig detektívet, hogy erélyesen nyomozzon a szolga után. Rasztig elment Váczy György újaradi lakására, ahol körülbelül még 5—6 ezer lei értékű lopott fűszerárut talált. A tolvaj boltiszolgát letartóztatták és megindítják ellene az eljárást.

LEGUJABB

Bethlen nem mond le.

BUDAPEST. Politikai körökben hire jár, hogy a Bethlen kormány mindaddig nem mond le, amíg a nyugatmagyarországi kérdés és a detronizációs törvénynek az antant által való tökéletes elfogadása feletti döntés meg nem történik.

A forgalmi és luxus-adó

(Kormány küldött a Kereskedők Körében.)

Az Aradi Kereskedők Köre a forgalmi és luxus adókról szóló törvény életbeléptetésekor nyomban felterjesztést adott be a pénzügyminiszteriumhoz, és részletesen kimutatván a kétségeket, amelyek a végrehajtási utasítások nélkül hatályba léptetett törvényben mutatkoztak, kérte a törvény felfüggesztését és precíz utasítások kiadását. E felirat folytán ma megjelent Aradon a miniszterium kirendelt felügyelője és beható tárgyalásokat folytatott Muntean Victor pénzügyi titkár jelenlétében az Aradi Kereskedők Köre főtitkárával a törvény helyes gyakorlati alkalmazásáról. Lényegükben a kormány kiküldöttjének magyarázatai elfogadták azokat az elveket, amelyeket az Aradi Kereskedők Köre ismételt előadásában ismertetett az érdekeltekkel. Fontos megállapítás, hogy az összes iparosok, borbélyok, szabók, cipészek stb. is kötelesek összes pénzforgalmuk után az 1% forgalmi adót befizetni, tehát reáldes napileggyéket és havi kimutatást vezetni. Ha az iparos anyagot is ad, ennek az ára a munkadíjjal együtt, szóval a szolgáltatásért bevett teljes összeg az adóalap. Természetesen az iparos is beleszámítja a követelt árba a forgalmi adót és ha számlát ad, az adónak benne kell rejtenie a számlázott összegben és ezt jelenítene kell e szavakkal „1% forgalmi adóval együtt”. A lakk-cipőkre akár egészben, akár csak részben készülnek lakkbőröl, a kormány kiküldöttjének az a rendelkezése, hogy akkor is luxus adó alá esnek, ha a vételáruk 800 leien alul van. Ugyanígy a luxus kékkel díszített ruhánál a teljes érték és nemcsak a rajta levő selyem, csipke, toll a luxus adó alapja. Ha azonban az iparos az anyagot a megrendelőtől kapja, aki a luxus adót természetesen már megfizette az anyagért, akkor az iparos nem fizet luxus adót. Hasonlóképpen nem fizet luxus adót gyártmányaiért, ha a konfekcionálásához használt luxus anyagokért azok vételékért lefizette az adót és ezt a jegyzékkel igazolja. Az export árukra elismerte a kormány kiküldöttje a forgalmi adómentességet, ha az exportálást igazolja.

Vörhenyjárvány a megyében.

Dr. Bradean főorvos övintézkedését.)

A megyei főorvosi hivatal ma jelentést kapott a panatou-noui (ujpanáti) körörvostól, amely szerint az utóbbi néhány nap alatt 18 gyermek betegedett meg vörhenyben. Kettő rövid betegség után már meg is halt. Dr. Bradean Atanas főorvos azonnal elrendelte az iskolák bezárását, valamint megtiltotta, hogy Panatou-Nouról életmisztereket hozzanak be. Ha a járvány nem fog enyhülni, úgy az egyik iskolát járványkórházzá fogják átalakítani. A megye többi részéből érkezett orvosi jelentések szerint a megye közegészségügyi állapota általában kielégítő. Jelenítettük, hogy egy orosz hadifogságból visszatért gazda Buteniben (Körösbökenyben) kiütéses tifuszban megbetegedett. A veszedelmes járvány eddig még ezen az egy eseten kívül nem szedett áldozatoskat a megyében. Mégis a legszigorúbb övintézkedéseket léptették életbe, hogy a kiütéses tifusz tovább terjedését megakadályozzák. A Butenből ma beérkezett orvosi jelentés szerint a kiütéses tifuszban megbetegedett gazda már teljesen jól érzi magát és nem kell már többé attól tartani, hogy betegsége fertőző. Tornea vidékéről szörványos hastífusz megbetegedést jelentettek be, amely azonban éppen szörványos voltánál fogva nem járványjellegű. Az esetek is mind jóindulatúak.

Sport.

ATE - Törökvis bajnoki mérkőzés
2 : 0 (1 : 0)

A vándordij-mérkőzés eredménye megismétlődött. Az ATE csapatainak nagyobb gólarányú győzelmét csatársora ismételt gólképessége okozta. Az ATE volt mindkét félidőben a többet számoló fél, a Törökvis csatársora csak kevéssé sikerrel kísérletezett. A gólokat Szabó rugta. Az ATE csapataiban jó volt Szabó Sándor, Ontwillig, Kállay és Fővényi, a Törökvis csapataiban Valentin, Perweiler és Szabados. Bíró Burdán (AMTE.)

Vándordij-mérkőzések: AMTE-CFR. 5:1 (3:1) A ferizói, sáros tanyai miatt a játékosok nehezen mozgáltak és sok helyzetet hagytak kiakadályozni. A vezetést már a játék elején eléri az AMTE. Auer révén, majd egy tizenegyesből Briggmann kapuját rug. Változatos játékok után Vasvári kiegyenlített. Csapó éles lövése jut másodikszor a CFR. hálójába, melyet Veszprémi góljá követ. A második félidőben változatos játék folyik, az AMTE csatársora veszélyesebb. Stoifa és Auer révén még két gólt ér el. Az AMTE csapataiból kivált Csapó, Stoifa, Auer, Baji és Vince, a CFR csapataiból Vasvári, Czibula, Nyíri és Mágori játéka. Bíró Bischoff (ATE.) ATE. II-Törökvis II. 5:0 (2:0) Bíró Mánya (ATE.)

Megjelent a Vidéki Sport legújabb száma, mely részletesen közli a romániai és külföldi sporteseményeket.

Vívóverseny. Vasárnap délután a Gloria vívótermében nagy érdeklődés mellett folyt le az első gyermek-tívóverseny. A verseny eredménye a követ-

köz: 1. Rich Gyurka, 2. Maidt Ica, 3. báró Neuman Ferike. A kistemetű vívók látása is már felkeltette a közönség érdeklődését a verseny iránt és ez az érdeklődés az egész verseny alatt a legmelegebb volt. Gyakori volt, hogy a

közönség a kis vívók közül többeket meglátsolt. Pellegrini vívómester kisleánykaja korán megszegyenítő ügyességgel forgatta a vívót. Az ügyes kisleány a Gloria vívótermében rendezendő többi vívóversenyen is részt fog venni.

Módosítják Hegedüs költségvetését

A korona áresése miatt a kiadások rendkívül emelkedtek. — Nagyobbodik a bevétel is.

BUDAPEST. A volt pénzügyminiszter már hónapokkal ezelőtt a nemzetgyűlés elé terjesztette a költségvetést törvényjavaslattal, azonban a közbejött politikai események miatt a költségvetés tárgyalásához nem jutott hozzá a nemzetgyűlés. A költségvetést a volt pénzügyminiszter azon az alapon állította össze, hogy a korona 4-5 centime körül stabilizálódik. Miután a korona stabilizálódása, illetve emelkedése csak rövid időre átmenetileg következett be, és később pedig annál rohamosabban szállott alá, igen természetes, hogy az optimista fel fogás alapján beállított kiadás

tételek csak ábrándok maradtak, a 6 milliárdban kitüntetett deficit szinte napról-napra emelkedik. Miután a kormány a költségvetést mégis le akarja tárgyalni, a pénzügyminiszterium vezetőjének javaslatára a kormány a költségvetéshez egy pótfüzetet csatol, amely a kiadások megnövekedése következtében szükséges változásokat tartalmazza. A költségvetés bevételi része nem igen szenved változást, mert az adóbehajtások fokozására a legmesszebbmenő intézkedéseket foganatosították, úgy, hogy az előirányzott bevételeknél az egész vonalon átlagosan több folyik be.

A csapodár völegény.

(Hivatalból megakadályozták házasságkötését.)

Ma délelőtt az anyakönyvi hivatalba szomorú képű feketekendős parasztleány állított be. Zokogva beszélt el, hogy völegénye, akivel Magyarperegen csaknem három hete van már kihirdetve és holnapután lett volna az esküvőjük, otthagya. Megtudta, hogy a völegénye Aradra jött és ir holnap akar megesküdni egy gáji leánnyal. Az anyakönyvi hivatalban utána néztek a leány panaszára, de semmi nyomát sem találták a holnap tartandó esküvőnek. Agoston Zsigmond, helyettes anyakönyvvezető megsajnálta a kétségbeesett leányt és Gájba telefonált, hogy nem akarja ott tartani a leány völegénye az esküvőjét. Gájból azt a felvilágosítást kapta, hogy a völegény diszpenzációt szerzett és tényleg holnap esküszik egy gáji leánnyal. Az anyakönyvi hivatal, miután törvény szerint tiltó körülmények álltak be, átírt a gáji anyakönyvvezetőhöz, hogy az esküvőt akadályozza meg és utasította a gáji anyakönyvvezetőt, írjon át Magyarperegre, hogy az esküvőt, amelyet holnapután kellett volna megtartani, az ügy tisztázásáig szintén nem tarthatják meg.

Gróf Erdődy apósa.

(Harc a lakásért.)

BÉCS. Habsburg Károly husvéti kirándulása után a bécsi lakáshivatal el akarta rekviráltatni gróf Erdődy Tamás lakását, azzal az indokolással, hogy a gróf tiltott célokra használta fel. Tudniillik befogadta Habsburg Károlyt dacára annak, hogy ki van tiltva Ausztria területéről. Ezt a panaszt a lakáshivatal később visszavonta, mivel az osztrák nemzeti tanács nem fogadta el a Habsburgokra vonatkozó kivételes törvényt. Röviddel rá a lakás-

hivatal újra ki akarta lakoltatni Erdődyt, most már azzal az indokolással, hogy a gróf külföldi illetőségű. A bécsi rendőrigazgatóság tudatta a lakáshivattal, hogy Erdődy ellen megindította a kitoloncoltatási eljárást, a végzést azonban nem kézbesítették neki, mivel Erdődy a feleségével közben Szombathelyre utazott. Gróf Erdődy elutazása előtt apósának, az Erdődy palota házmesterének adta át a lakást. Gróf Erdődy ugyanis saját házmesterének leányát vette feleségül. A lakáshivatal, amely makacsul ragaszkodik ahhoz, hogy Erdődyt megfossza lakásától, most azzal érvel, hogy a gróf csak szinleg adta át a lakást házmesterlakásnak. Mivel időközben gróf Erdődy bejelentette levélileg, hogy nyugatmagyarországi illetőségű, a törvényszék elutasította a lakáshivatal keresetét.

Fizetésrendezés

pénz nélkül.

(Üres a város kasszája.)

Már régen vajudik a városnál a tisztviselők fizetésrendezésének kérdése. Annak idején beszámoltunk arról, hogy a városi tisztviselők fizetését áprilisig visszamenőleg a kormány utasítására a város az állami tisztviselők fizetésének nivójára emelte fel. A kormány egyben értesítette a várost, hogy a városi és állami tisztviselők fizetési különbözetét az állampénztár fogja kiutalni. Közben életbe lépett a Titulescu féle törvény, amely kimondja, hogy a város az állami adóból beszédett pénzüsszegnek bizonyos százalékát kapja fenntartási költség fejében államsegélyként, de ezt az államsegélyt a város még nem kapta meg és nem kapta meg azt a fizeteskülönbözetet sem, amelyet a kormány a városi tisztviselők fizetésrendezésére ígért. A városi tisztviselők most a télidény előtt állanak és a téli beszerzéshez szükséges nagy kiadásait nem tud-

ják fedezni a jelenlegi kis fizetésből. Ez arra indította dr. Robu János főpolgármestert, hogy a városi tanácsulésen felszínre vesse a tisztviselők fizetésrendezésének kérdését. A város házipénztárát azonban csaknem teljesen kiürítették a szükségessé vált utjavítások költségei. A tanács megbizta Berzován János főszámvevőt, hogy tanulmányozza a kérdést és tegyen előterjesztést a tanácsnak, hogy miképpen oldható meg legsürgősebben a tisztviselők fizetésrendezésének kérdése.

HIREK.

Magyar képviselők afférja.

(Poton a királyi eskü miatt.)

Budapest. A nemzetgyűlés vasárnap esti ülése után Szmrecsányi György inzultálta Benkő Gábor kispárti képviselőt. Szmrecsányi egy újságíróval magához kérette a folyosóra Benkőt és megkérdezte tőle:

— Te voltál az, aki tegnap az ülésen azt kiáltotta, hogy a király megszegte esküjét?

— Igen én voltam, mondotta Benkő.

Erre Szmrecsányi hatalmasan arcul vágta Benkő képviselőt. A kispártban izgatottan tárgyalják az incidenst. Benkő Gábor segédeként Dömötör Mihályt és Henoz Károlyt kérte fel, akik provokálták Szmrecsányit.

— LAPUNK LEGKÖZELEBBI SZÁMA a holnapi gör. kel. román ünnep miatt csütörtökön jelenik meg.

Lepadatut Parisba hívják.

Bucuresti. Neculcea, a párisi jóvátételi bizottság elnöke, felkérte Take Jonescu külügyminisztert, hogy a budapesti román likvidáló bizottság elnökét, Lepadatut küldje ki Parisba, hogy együttesen rendezzenek néhány igen fontos kérdést, amelyek a jóvátételi bizottság napirendjén szerepelnek és megállapodjanak egy közös bázisban, melynek alapján ezután dolgozni fognak, egyikük Parisban, másikuk pedig Budapesten. Lepadatut kedden utazik Budapestre, ahol három napig marad, majd a szükséges iratokkal Parisba utazik.

— Schenker & Co., aradi ükja a mai napon át helyezte iradási helyiségeit az Acsev. parolájába. (A volt városi adóhivatal.) Bejárat I. em. 15-16.

— Hirdetmény. Tudomásulvétel végett közlöm az összes hadirokkantok, özvegyekkel és árvákkal az alábbiakat: Az Arad-Hegyaljai Villamos-Vasút 2204-921. sz. és az Arad-Csanádi Egyesült Vasutak 182-921. sz. átirata alapján a hadirokkantok, özvegyek és árvák ugyanabban az utazási kedvezményben (75%) részesülnek a fent említett vasutak vonalain, mint a CFR. vagy az NFR. vonalain, de kötelező vannak a kedvezményes utazást igazoló fényképek igazolványukat felmutatni. Pocielanu, I-ső ker. előjáró.

— Lengyelország és a kisan-tant. Páris. A Journal szerint Lengyelországnak a magyar kérdésben elfoglalt álláspontjából az következtethető, hogy a lengyel köztársaság rövidesen csatlakozik a kisananthoz. Az erre vonatkozó tárgyalások befejezés előtt állnak.

— Meghosszabbították a jelentkezési határidőt. Az aradi államrendőrségnél működő népesedési hivatalnál az eddig nem jelentkezettek számára meghosszabbították a határidőt november 15-ig. Azokat, akik a kitűzött határidőn belül nem jelentkeznek, a törvény szerint büntetik.

— Apáthy István súlyos beteg. Amint értesülünk, Apáthy István egyetemi tanár jelenleg Nápolyban van és súlyos beteg. Nápoly tartózkodása alatt igen súlyos természetű tüdőgyulladást kapott, a melyből nagynehezen felgyógyult, de régi szivbaja fokozott mértékben kiújult, ami katasztrófális módon megrongálta egészségügyi állapotát. Ma már Apáthy, a nagynevű tudós hirtelen megöregedett, fizikailag teljesen összeomlott és járni is alig tud.

— Zita exkirályné Madeirába való indulása előtt azt az óhaját nyilvánította, hogy szivesebben jönne Aradra, mert akkor már tudta, hogy csak néhány nap választ el a Gyermekfelruházó Egyesület vasárnap délután 5 órakor kezdődő teadélutánjától. Azon pedig mindenki ott akar lenni, a Fehér Kereszt nagytermében, aki kedvelője a jól sikerült, kedélyes összejöveteleknek és szeret táncolni.

— Orvosi hírek. Dr. Werner Sándor a nemi bajok szakorvosa, bőrgyógyász, külföldi utjáról haza érkezvén, rendeléseit Piata Avram Jancu (Szabadság-tér) 2. sz. alatt újból megkezdte. Röntgen laboratórium.

Dr. Frint Sándor bécsi tanulmány utjáról vissza érkezett és rendelését fül-, orr-, gége betegek részére Calvin János-u. 4. sz. alatt délelőtt 9—11-ig és d. u. 2—4-ig megkezdte.

— Németország nem tud fizetni. Berlin. A lapok azt írják, hogy a legerősebb adócsavarral sem lehet a Németország jóvátételi kötelezettségéhez szükséges összeget előteremteni. A deficit 110 milliárd márkára emelkedett és kétségkívül számolni kell a további inflációval is.

— Dante-kiállítás Budapesten. Budapest. A magyar főváros tudományos és irodalmi tényezői elhatározták, hogy Dante-kiállítást rendeznek. Az előkészítő munkálatok oly serényen folytak, hogy a kiállítás vasárnap már meg is nyílt.

— Szerkesztőből aradi tanár. Striegl József, a fimisoarai Schwäbische Volksprese felelős szerkesztője megvált állásától, mert mint eddigi rendelkezési állományban volt tanárt, az aradi liceumhoz a német tanárkére tanárnak nevezték ki.

— Halálozás. Szücsi Sándorné született Nagy Nelly november 6-án 33 éves korában hosszas szenvedés után meghalt. Temetése 8-án délután 3 órakor lesz a Str. Anton Mocioni (Orczy-ulca) 8. számú házból.

— A Bukaresti Kurír hatodik száma most jelent meg szenzációs tartalommal. Érdekes részleteket közöl Károly király hazatérésének kulisszatitkaiból. Regényen és tárcán kívül sok érdekes közlemény egészíti ki a lap tartalmát.

— Tea-zsur. Az aradi Gyermekfelruházó Egyesület, amely minden ősszel egy jól sikerült tea-délután keretében szerzi meg azokat az anyagi erőket, melyek a szegény gyermekek felruházásának szép akciójához szükségesek, ezidén folyó hó 13-án tartja a modern táncokkal egybekötött tea-zsurját. A tea-délután iránt már most is városszerte osztatlan érdeklődés mutatkozik.

— A mostohaanya bűne. Megrendítő esetet táviratoztak ma az aradi ügyészségre. Az egyik környékbeli csendőrség letartóztatta Zsiga Ilona kisraősi illetőségű 65 esztendőös parasztnő, aki ellen az a vád, hogy 12 éves mostohafiával fajtalankodott. A gyermeknek édesapja az utóbbi időben levertséget tapasztalt és mikor orvoshoz vitte, az megállapította, hogy a kislának előrehaladott vérhaja van, amelyet mostohaanyjától, Zsiga Ilonától kapott. A vizsgálat megállapította, hogy az öregasszonynak viszonya volt a 12 esztendőös gyermekkel és ez a viszony csaknem egy esztendője tartott. Zsiga Ilonát letartóztatták s a napokban beszállítják az ügyészségi fogházba.

— Titokzatos gyilkosság egy szállodában. Budapest. A Hamburg-szállodában az egyik szobában az ágy alatt női holttestet találtak, amelynek személyazonosságát nem lehetett megállapítani. A 25 éves csinos nő két napig feküdt az ágy alatt a szoba új vendégei nem vették észre. A rendőrség megállapította, hogy a nő két nappal ezelőtt egy férfivel jött a szállóba és a vendéghelyre Jerna Ernő és neje nevet írták le és azt mondták, hogy Ujpestről jönnek. A meggyilkolt nő kísérője leszerelt katonának látszott.

— Egy aradi kereskedő és cluji ügyvéd rágalmazási pere. Berger Salamon aradi kereskedőt néhány hónappal ezelőtt egy nagyobb szállítási ügyletről származó perrel a cluji törvényszéknél dr. Barnabás Ignác ottani ügyvéd képviselte. A pert elvesztették és Berger felindulásában kijelentette egy társaság előtt, hogy dr. Barnabást megvesztegette ellenfele egy oradea-marei bank. Dr. Barnabás Ignác az aradi járásbírósnál rágalmazási pert indított Berger Salamon ellen. A járásbírósa a tavasszal megtartott tárgyaláson bűnösnek nyilvánította Bergert és 1000 lei pénzbüntetésre ítélte. Berger felebbezett és ma tárgyalta ügyét a törvényszék felebbviteli tanácsa, amely helybenhagyta a járásbírósa ítéletét.

— Aradi illetőségi ügyek. Fischer Mihály, Fekete Gyula, Grünwald Vilmos, Stern Gyula festőművész, Gartner József órász és ékszerész, Weisz Lipót, Varga Mihály, Finckelstein József, özv. dr. Balog

Benőné, Szondi János gyógyszerész, özv. Vékony Albertné nyugdíjas, Sebők Pál kárpitos, Basch Benő tisztviselő, Józsa Károly közműves, Kozma János kereskedő és Zágoni István cipész illetőségi ügyének kérvénye felett döntött az aradi evakuáló bizottság legutóbb tartott ülésén. Ügyük végleges elintézése céljából a repatriáló és evakuáló hivatalnál kell mielőbb jelentkezniük.

Budapesti színházak.

(Herczegh Ferenc új darabja. — Molnár után — Szomoró Dezső.)

BUDAPEST. Herczeg Ferenc a Helikoni Cupido szerzője újabb különös darabot írt, egy Ba-Ba-Hu című egyfelvonásos előjátékkal. A darab tatár világban játszódik, tatár nevek és alakok szepepelnek benne és természetesen, hogy mindez csak allegória, a melyen keresztül a mélyértelmű író a jelen társadalmat ostromozza. Az új Herczeg darab a Renaissance színházban kerül színre. Molnár Ferenc: Színház címmel most bemutatott három egyfelvonásos után a Magyar Színház francia darabra készült. Ez a terv hirtelen megváltozott. Az igazgatóság ugyanis Szomoró Dezsőnek új történelmi színművét, II. Lajost tüzi műsorra. Csak ezután kerül színre a francia darab, mely Claude Farrère: A csata című regénye nyomán íródott. — Ivánfi Jenő, a Nemzeti Színház kiváló művésze, melyre betegsége kényszerítette, szombaton ismét fellép a Tartuffe című szerepében.

LEGUJABB.

Károly exkirály Galacban.

BUCURESTI. Az Orvent-rádió jelenti: Az exkirályi pár ma reggel 9 órakor különvonaton megérkezett Galacba. Kíséretében voltak: Esterházy gróf, Pallavicini örgrófnő néhány gárdatiszt, hat angol tiszt; Circulescu parancsnok a román kormány megbízásából; Ruzsinszky tábornok és a galaci 3. és 5. hajóbázis parancsnoka fogadták a felségeket, akik a Principese Marie hajóra szálltak. Ezzel a hajóval indultak el Sulinába, ahol a Cardiff angol hadihajó várakozik rájuk. Az első állomás Konstantinápoly lesz.

Kik mentek Oroszországba?

BUDAPEST. A már elszállított első cserekommunista névsorban szerepelnek Nyisztor György volt népbiztos, akit életfogytiglani fegyházra ítéltek, Ozoray József és Potyondy József, akiket halálra ítéltek és Boros László hírlapíró, akit nyolc évre ítéltek. A többi jórésztben 10 évnél nagyobb büntetést kapott.

Kunfi fegyveres beavatkozást akar.

BÉCS. A Montagszeitungnak jelenti Prágából: Renner volt osztrák kancellár, Eldersch és Kunfi Zsigmond november 3-a óta Prágában tartózkodnak, ahol állandó összeköttetésben vannak Benes cseh külügyminiszterrel és

a szociáldemokrata vezetőkkel. Politikai körökben azt állítják, hogy minden eszközzel azon vannak, hogy Csehországot fegyveres beavatkozásra bírják Magyarország ellen. Rámutatnak arra, hogy a Habsburg kérdés elintézése után meg kellene buktni Magyarországon a jelenlegi rendszert és ki kellene kiáltani a köztársaságot.

Nyugatmagyarország kiürítése.

SOPRON. A nyugatmagyarországi első zónából az egész vonalon megkezdődött a felkelők kivonulása, akik a Kis és Nagymarton és Felsőpulya vidékéről jöttek. A kiürített községekben polgárőrség tartja fenn a rendet.

Közgazdaság.

A valutapiac.

Aradi valutaárak: Dollár 195 francia frank 16.50—17, márka 0.93, dinár 2.30, sokol 2.15, magyar korona 0.25, osztrák korona 0.06, budapesti kifizetés 4.60, bécsi kifizetés 28.

Zürichi kurzusok: Berlin 210, Newyork 536, Milano 2116, Prága 540, Budapest 55, Zágráb 145, Bucuresti 255, Varsó 19, Bécs 18, osztrák lebélyezett korona 12.

Budapesti kurzusok: Napoleon d'Or 3420, dollár 1033, lira 4200, francia frank 7600, angol font 4300, dinár 1075, sokol 1035, bécsi korona 16.50, leu 556.5, márka 445.

Zürichi zárlat (november 7.) Budapest 55, Newyork 560, Prága 536, Bucuresti 250, Varsó 12, Bécs 17, Milano 2240, London 2115, Páris 3995, Zágráb 135.

A szerkesztésért

KAROLY JÓZSEF
felel.

NYILTÉR.

Az ezen rovat alatt közlőtekért nem vállalunk felelősséget.

Öväs!

Figyelmeztetjük a közönséget, hogy minden ellenkező hírrel szemben az ebédőherendezések kisorsolása november hó 15-én d. u. 4 órakor okvetlen meg lesz tartva.

Kérjük tehát, hogy aki részt akar venni a sorsolásban, vásárolja meg sorsjegyeit a dohánytőzsdékben.

Aradi Patronázs
Egyesület Elnöksége.

A Schenker & Co. aradi fiókjának eddigi vezetője Aronsohn Aron ur cégünk kötelékéből f. é. november 1-én kivált. Schenker & Co., aradi fiókjának vezetését ugyanakkor

Horevitz Emanuel és Döbler Miklós urak vették át, kik egyedül jogosultak a cég jegyzésére. 11106

BUCURESTIBE

utazik futárunk szerdán este utlevelek láttamozását közismert pontossággal intézzük.

„KELET“ hírlapiroda.

Mielőtt téli felöltő szükségletét beszerzi, tekintse meg

JULIU PLESZ GYULA
női és gyermekruha áruházat

ARAD, Strada Pirtol Nr. 3.
Vörösmarty-á. a Színház épület
hátsó bejáratával szemben. 3230

Külön mértékosztály!

„Joan Limbeck si Finl“ Arad. Fabrica de costituri de metal si intreprindere de inormantari. Piata Avram Iancu (Szabadság-tér) 22. Színház-épület.

Szücsi Sándor, mint férj és gyermekei: Sanyi és Nelli, ugyszintön édesatyja: Nagy Károly, valamint testvérei: Nagy Stefánia és Nagy Remig. nagybátyja: István Lajos és a nagy számú rokonság novében is mélyen elszomorodott szívvel tudatják, hogy a felejtethetlen jó hitves, a legdrágább édesanya, leány, testvér, unokahug és rokon

Szücsi Sándorné

szül. Nagy Nelli,

folyó évi november hó 6-án, esteli 8 $\frac{1}{2}$ órakor, áldásos életének 33-ik, boldog házassága 8-ik esztendejében hosszas szenvedés után jobblétre szenderült.

Felejtethetlen drága halettunk földi maradványait folyó évi november hó 8-án délután 3 órakor fogjuk a Str. Anton Mocioni (Orezy-utca) 8. számú gyászszobából a római katolikus anyaszentegyház szertartásai szerint történt beszentelés után a helybéli felső temetőben lévő családi sírhelyben örök nyugalomra elhelyezni.

Az engesztoló szent-mise áldozatát a boldogult lelki üdvéért folyó évi november hó 18-án, délelőtti 10 órakor fogjuk, a főtisztelendő Minoriták szentegyházában az egzek. Urának bemutatni.

Pihenése csöndes, drága emléke áldott legyen!

Arad, 1921. november hó 7.

Pincemester,

önálló munkaerő, aki bor és pálinkakezelésben járatos, előnyös feltételek mellett állandó alkalmazást nyer. Írásbeli ajánlatok e lap kiadóhivatalához „PINCEMESTER” jelige alatt. 4374

HIRDETMÉNY

A C. F. R. Directiunea Generala Nr. 5497—LDG. szám alatt kiadott rendelete alapján a talpa készleteink kiegészítésére ezennel pályázatos hirdetünk.

Felhívjuk az összes fatermelőket és szakmabeli kereskedőket hogy ugy a készletükben, valamint a termelés alatt álló I. rangú lögy és bükk talpákra ajánlataikat a C. F. R. Directiunea Regionala Arad (II. em. 19. ajtó) legkésőbb folyó évi november hó 17-én déli 12 óráig zárt és lepecsételt borítékban adják át, vagy küldjék be. Az ajánlatban megjelölendő a talpák átadási helye, mérete és mennyisége. Megjegyezzvén hogy csak azokra a mennyiségekre fogunk reflektálni melyek saját vagy az Acsev. vonalak mentén adódnak át vagy olyan állomásokon vannak melyek a nevezett vonalakra gravitálnak

Arad, 1921. október hó.

4379 Directiunea Regionala.

Gyümölcsfák

minden fajban kaphatók:

NIEMETZ faiskolájában

Timisoara, 4307

III., Strada Coroana (Korona-utca) 25. szám. :- Telefonszám: 135.

Apró hirdetések.

Levelezés.

EGYEDÜL ÁLLÓ szép fiatal asszony gazdag uriember támogató barátságát keresi. Levelek „Őszi rózsá” jeligére a kiadóba kéretnek. 11371

KI SEGITENE ki 5000 leiel egy csinos egyedül álló fiatal asszonyt? Levelek „Hálás leszek” jeligére a kiadóba. 11271

Alkalmazás.

MINDENES leány azonnal vagy november 1-re felvétetik Strada Consistorului (Batthyány-utca) 23. 200

MODERN lámpaernyők készítését olcsón vállalom. Cim a kiadóban. 700

VARROLEANYOK sürgősen felvételnek Schäffer Henrik sapkagyárába. 4381

JUTÁNYOSAN VARROK férfi- és női fehérneműt. Javításokat is fogadok. Fácán-utca 6. 4380

STOROK, ágyterítők monogramok fehérneműk himzését varrását filék készítését, előrajzolását jutányosan, gyorsan készítem. — Strada Consistorului (Batthyány-utca) 3. 4383

GYORS- és gépirásban jártas németül tudó irodástanó keresetetik. Cim: Wallinger hirdetőjében. 11237

HÁZVEZETŐNŐI állást keres főzéshez értő fiatalasszony. Cim: Wallinger hirdetőjében. 11237

HÁZMESTERI állást keres gyermektelen házaspár. Cim: Wallinger hirdetőjében. 11238

HÁZVEZETŐNŐT keres, csakis intelligens komoly urinőt, középkorú, — magányos éltesebb ur. Nyugalmas otthon urí bánásmód biztosítva. Csejéd. Cim: Wallinger hirdetőjében. 11238

GAZDASSZONY főzni tudó, vidéki urasághoz kerestetik. Bővebbet Vojtek és Weisznál. 11107

LEVELEZÉSBE és könyvelésben jártas női munkaerőt keresünk. Cim Kelet hírlapirodában. 11107

MŰSZERÉSZ segéd állást keres ki a lakatos szakmához is ért, ugyszintén stabil és autómotorok javítását is szakszerűen végzi. Cim a kiadóban. 4390

FESTŐ SEGÉD, ki a paraszt fonaláru festést teljesen érti, kerestetik vidékre, alkalmaztatik. Bővebbet Szerénél Cornul vanatorului (Vadászkürt) kávéház. 11104

FOGADÓ KISASSZONY felvétetik. — Ugyanott egy takarító 2 órai munkára 150 lei fizetéssel. Dr. Tamásdán Bul. Reg. Ferdinand 8. 4367

Lakás.

ELCSERÉLNEM vasút melletti egyszerű lakásmat belvárosi két szobással, megegyezés szerint. Cim a kiadóhivatalban. 4385

BUTOROZOTT SZOBÁT keres esetleg teljes ellátással szolid, intelligens fiatal ember. Cim a kiadóban. 4387

Vétel és eladás.

LÁBZSÁKOK. utazóbundák, legújanyosabban kaphatók kölcsönbe is Schächternél. Piata Plevnei Nr. 5. 4382

ELADÓ egy Stezhammer hangverseny pianinó Vendel-utca 5. Papirgyárral szemben. 4377

ELADÓ VIZSLA! Magas terméű 7 $\frac{1}{2}$ éves fehér retyes rövid szőrű barna „Haasen-remi” kibűnő Appel és f. f. aporfőr, főleg fogoly, fácán stb. szárnyas vadra alkalmas német vizsla. Cim: Schuleri Oszkár. Szászváros. 4378

FEHÉR PORCELLAN service, két sorony ágybetét, perzsaszőnyeg velencei tükror eladó Str. Horia (Széchenyi-utca) 2. II. 6. 4386

MODERN gyönyörű ebédőberendezés eladó Strada Consistorului (Batthyány-utca) 19. ajtó 4. 4387

BÉKEBELI teljesen új finom damaszt asztalmenüek himzett fehérneműek olcsón eladó Str. Consistorului (Batthyány-utca) 3. 4384

TIZENKÉT SZEMÉLYES Berdorfi ezüst mahagoni ebédő eladó Str. Granicerilor (Török Ignác-utca) 6a. 4389

NAGY SZÖNYEG egy összekötő perzsa szőnyeg 2 új paplan, asztalterítő, boák egy nagy festmény olcsón eladó. Bulev. Regele Ferdinand (József főherceg-ut) 21. I. em. Purgly-ház. Héppesné. 4392

VEHET, eladhat cserélhet modern és régi műtárgyakat, képeket szobrokat, szőnyegeket porcelánokat antik bútorokat a Szépművészeti Szalonban. Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca) 29. Orfűtáypalota. Bekapcsolt telefon 333. szám. 11031

EZÜSTÖT szőnyegeket legmagasabb árrban vesz Salon Artistique Bul. Regele Ferdinand (Andrássy-tér) 20. 11045

SZALON öltöny majdnem új közepletmetre eladó Strada Mune de aur (Aranykéz-utca) 20. 900

LÁBZSÁKOK. utazóbundák legújanyosabban kaphatók kölcsönbe is Schächternél. Piata Plevnei No. 5. 4209

BÉCSI keztyűk, harisnyák gombok, himzések, övek érkeztek STRASSER divatáruházába szemben a Lutheránustemplommal. 4311

NYERSBORKÓVET veszek minden mennyiségben Irom Arnold Arad, Str. Grigorie Alexandresca (Bercsényi-utca) 39. sz. 10655

Ingtalan.

SEGA. Róza-utca 1. számú ház szabad kézből eladó. 10709

Uzletek.

JÓFORGALMU vendéglő és szálloda eladó Calea Aurel Vlaicu 7. 4376

ÜZLETHELYISÉG belvárosban, modern kirakattal átadó. Bővebbet Cornul vanatorului (Vadászkürt-kávéházban) Szerénél. 11332

FORGALMAS helyen kisebb üzlethelyiség berendezéssel sürgősen átadó. Cim a kiadóban. 4391

Oktatás.

FRANCIA ÓRAKAT ad francia tanuló, ebédkoszt ellenében. Cimeket Wallinger hirdetője továbbit. 11238

Különféle.

BUCURESTIBE megbízásokat vizsgozást 40 leiert szerda délutánig vállalok szivességből Brunner, Piata Avram Iancu (Szabadság-tér.) 11332

ZONGORÁT bérelnék jól hangotat jó bérért. Cim: Wallinger hirdetőjében. 11238

Elutazás miatt

női kalap szalonomat felosztalom. A még raktáron levő „Modelleket” és kalap hozzávalókat lehetőleg 4342-vel előbban eladom.

POPPER IRÉN

BULEV. REG. FERDINAND 10. SZ.

Lehetőleg

románul és németül beszélő érettségizett :- 4876

két fiatal hivatalnok felvétetik a Waggongyárban.

Mauritiu RUBINSTEIN Mór

Rendszeres autóherforgalom

Oradea-mare

(Nagyvárad) 11107

fele és vissza.

Előnyös szállítványbiztosítások!

Keresünk aradi irodánk részére 2—3 perfect német gép és gyorsírónt. Előnyben részesülnek a kik a román nyelvet írásban is tökéletesen birják. Jelenkezni

Schenker & Co.

Acsev. palota. 11106

Csodás hatásu arcszépítő és finomító a Földes-féle

MARGIT-CREME

Zsirtalan, ártalmatlan, rögtön szépít. Szeplok, májfoltok, bőrrákák, ráncok, redők, minden bőrbaj párnapi használat után megszűnnek. Az arc rozsdás tude hamvas lesz. 10641

Dr. Földes és Heks Aradon.

Szerszámok „Promet”

Építkezési vasalások

Technikai áruk

10801

Vashordók

Oberník és Drucker

Timisoara (Temesvár), Józsefváros, Str. I. C. Bratianu (Uri-utca) 12. sz.

Kötött kabát, garnitúra, harisnya, kesztyű legnagyobb választékban, legolcsóbb árakban 11065 **Bársonynál** Piata Avram Iancu (Szabadság-tér.) 17.

Átköltözéseket

helyben és vidékre nyitott és zárt butorszállító kocsikkal felelősség mellett pontosan és olcsón teljesít:

Éliás Lipót Fia

szállító, Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca) 36. sz. Bekapcsolt telefon 250. sz.